

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2026-892596406
DOS-2015-0007638

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde

Staten

7 juli 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Uitbreiding aantal boa's in de concessie Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem

Advies

1. Vast te stellen de brief aan de vervoerder Qbuzz over de toezegging van GS tot uitbreiding van het aantal boa's in de concessie Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten betreffende de uitbreiding van het aantal boa's in de concessie Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting betreffende de uitbreiding van het aantal boa's in de concessie Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Brief aan Qbuzz - Uitbreiding boa's dienstdekkend concessie DMG - DOS-2015-0007538
2. GS-brief aan PS Uitbreiding boa's dienstdekkend concessie DMG - DOS-2015-0007538

1 Toelichting voor het College

In het concessiegebied Drechtsteden-Molenlanden-Gorinchem (hierna: DMG) neemt het aantal (sociale) veiligheidsincidenten toe. Naar aanleiding hiervan zijn Qbuzz en de provincie Zuid-Holland in 2025 een dialoog gestart om niet alleen ontwikkelingen in de incidentcijfers te bespreken, maar ook te zoeken naar mogelijke oplossingen om de veiligheid te verbeteren.

Beide partijen streven naar een dienstdekkende inzet van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (hierna: boa's) binnen het busdeel van de concessie (dat alle noodzakelijke diensten, roosters en taken volledig bezet en gedekt zijn), zodat zij ondersteuning kunnen bieden aan zowel rijdend personeel als de reiziger. Bovendien moet er capaciteit beschikbaar zijn om gerichte acties en interventies uit te voeren. Om dit mogelijk te maken is uitbreiding van de huidige boa-capaciteit noodzakelijk. Daarom wordt voorgesteld het aantal boa's voor het busdeel van de concessie DMG uit te breiden van 6 FTE naar 10 FTE.

Hierbij moet opgemerkt worden dat in de concessie DMG boa's worden ingezet op het busdeel van de concessie, in het treindeel van de concessie dragen de stewards aan boord van de treinen zorg voor de sociale veiligheid.

Sociale veiligheid in het openbaar vervoer is de laatste jaren sterk onder de aandacht gekomen. Ernstige incidenten komen vaker voor en het is van essentieel belang dat reizigers met een veilig gevoel gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. In de huidige situatie zijn er in het concessiegebied DMG zes boa's aanwezig met een Regeling Toetsing Geweldsbeheersing-bevoegdheid (hierna: RTGB-bevoegdheid). De huidige bezetting heeft een drietal knelpunten:

- Vanwege het huidige aantal boa's is het niet mogelijk voor alle diensten een boa in te roosteren. In zeldzame gevallen zijn er vanwege een combinatie van factoren geen boa's aanwezig in de concessie. In dit geval is er geen capaciteit om controles uit te voeren en/of te reageren op incidenten zonder de inzet van externe partijen;
- Er is niet altijd de mogelijkheid om in koppels te werken. Om er voor te zorgen dat de boa's hun werkzaamheden op een veilige en effectieve manier kunnen uitvoeren is dit wel gewenst;
- Zoals eerder vermeld is er een toenemend aantal incidenten in het concessiegebied. Ook neemt het onveiligheidsgevoel van de reizigers in de concessie DMG toe. Tegelijkertijd is het aantal boa's sinds de start van de concessie gelijk gebleven.

Deze uitdagingen op het gebied van sociale veiligheid in het concessiegebied kunnen worden aangepakt door het aantal boa's uit te breiden. Om op alle diensten boa's te hebben, is het wenselijk om het aantal boa's met 4 FTE te verhogen naar een totaal van 10 FTE.

Hierdoor is het mogelijk om:

- Een dienstdekkende bezetting in te zetten;
- Boa's volgens planning in koppels te laten werken;
- Meer controles in de concessie uit te voeren;
- Adequater te reageren op incidenten en op deze manier niet meer afhankelijk te zijn van externen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 2.658.290,-

Programma : Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland. Dekking door inzet van de Bikkergelden 2024 vanuit de reserve bereikbaarheid.

Financiële risico's : Geen.

De kosten voor de uitbreiding van het aantal boa's tot het einde van de huidige concessie (eind 2033) bedragen € 379.755,71 per jaar (prijspeil 2026). Deze uitgaven worden gedekt vanuit de Bikkergelden die in 2024 door het Rijk zijn uitgekeerd en in de reserve bereikbaarheid zijn gestort. Er is voor gekozen om de uitbreiding door te laten lopen tot en met het einde van de concessie om continuïteit te waarborgen en om te committeren aan de verbetering van de sociale veiligheid in de concessie DMG. De totale kosten bestaan uit loon, kleding, opleidingen en materiaal (bodycams, handhelds en voertuigen).

De Bikkergelden worden jaarlijks door het Rijk geïndexeerd. Hiermee kan de toekomstige prijsontwikkeling op de inzet van de boa's worden gedekt.

Juridisch kader

De voorgestelde uitbreiding van het aantal boa's maakt geen onderdeel uit van het door de concessieverlener bij de inschrijving aangeboden sociale veiligheidsplan. Gelet op het belang van invoering van deze uitbreidingplannen, is het toekennen van aanvullende financiële middelen voor dit plan mogelijk op grond van artikel 9 lid 2 van de concessiebeschikking. Een conform besluit sluit aldus aan op de opgenomen mogelijkheid in de beschikking voor deze concessie.

2 Voorafgaande besluitvorming

Bij de vaststelling van het Beleidskader Sociale Veiligheid (PZH-2022-818139011) is opgenomen dat voor DMG, in lijn met de raadplegingen voor ZHN en HWGO, de Provincie met Qbuzz in gesprek zou gaan over wat er aan bemensing nodig is. Uit deze gesprekken is de conclusie getrokken dat een ophoging van zes naar tien boa's voor het busvervoer in de concessie DMG nodig is om een volledig dienstdekkende bezetting mogelijk te maken. Dit betekent dat alle noodzakelijke diensten, roosters en taken volledig kunnen worden uitgevoerd.

3 Proces

Naar aanleiding van de stijgende sociale veiligheidsincidenten in de concessie DMG (in de periode 2023-2025 is het aantal A incidenten in 2025 gestegen met 106%, het aantal B incidenten met 39% en het aantal C-incidenten met 38%, ten opzichte van 2023) én de ambitie om meer in te willen zetten op het vlak van sociale veiligheid, zijn in 2025 gesprekken begonnen tussen Qbuzz en de provincie Zuid-Holland om hiervoor een oplossing te zoeken. Hieruit volgend zijn beide partijen tot de conclusie gekomen dat een ophoging van het aantal boa's in de concessie de meest effectieve manier is om de sociale veiligheidssituatie in de concessie DMG te verbeteren. De wens om specifiek van zes naar tien boa's te gaan is gebaseerd op de wens om een dienstdekkende bezetting te willen

realiseren. Hierdoor is het mogelijk om de boa's volgens planning in koppels te laten werken, meer controles uit te voeren en ook adequater op incidenten te kunnen acteren.

Na het besluit van Gedeputeerde Staten op dit voorstel zal de provincie aan Qbuzz de opdracht geven om de extra boa's te werven die per 1 januari 2027 in dienst treden bij Qbuzz tot einde concessie (december 2033).

4 Participatie en rolneming

Qbuzz zal de provincie Zuid-Holland vanaf het moment dat de boa's in dienst zijn getreden op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het gebied van sociale veiligheid. Deze ontwikkelingen worden besproken bij de concessieoverleggen die elk kwartaal plaatsvinden tussen Qbuzz en de provincie Zuid-Holland. De cijfers over sociale veiligheid worden, evenals in de huidige situatie, gemonitord om eventuele ontwikkelingen als gevolg van de inzet van extra boa's inzichtelijk te maken.

5 Communicatiestrategie

Het besluit om het aantal boa's in de concessie DMG op te hogen met 4 FTE zal middels een brief worden meegedeeld aan de vervoerder Qbuzz en Provinciale Staten zullen geïnformeerd worden over het besluit. De provincie zal lokale media hierover benaderen voor een persbericht en mogelijke mededeling op sociale media.